Mohelnice

Kraj: Olomoucký
Okres: Šumperk
Správní obvod: Mohelnice
GPS souřadnice: 49.776984N, 16.919462E
Nadmořská výška: 277 m n. m.
První pís. zmínka: 1141 (883 let)
Počet obyvatel: 9 176
PSČ: 789 85
Adresa URL: www.mohelnice.cz

Historie obce Mohelnice

První písemná zmínka o Mohelnici se nachází v listině olomouckého biskupa Zdíka z roku 1141. Mohelnice je patrně nejstarším městem na území dnešního okresu a mohelnická farnost, jakož i farní škola patřily roku 1247 k nejstarším na severní Moravě. Město bylo po celou dobu své historie, až do roku 1848 majetkem olomouckého biskupství.
Rozhodující vliv na rozvoj Mohelnice a jejího okolí měl olomoucký biskup Bruno ze Schaumburku (1245–1281), který organizoval systematické osidlování severozápadní Moravy a k tomu účelu povolal kolonisty ze sousedního Německa. Kolem roku 1250 je "Miglicz" nazývána civitas tj. město, které bylo spravováno právem magdeburským. Mohelnice, kde také stávala biskupská pevnost, se rychle rozvíjela a stala se brzy hospodářským centrem oblasti. Mohelnice však nevydržela nápor husitů, kteří město vyplenili, zapálili a obyvatelstvo pobili. Za věrnost a utrpení v husitských válkách osvobodil olomoucký biskup město od robot, udělil mu právo soudní a hrdelní a povolil mu volné obchodování s vínem, pivem a solí.
V 16. století vzniklo městské opevnění, jehož části se dochovaly až do současnosti. V období hospodářského rozvoje byly v Mohelnici zřízeny vodní mlýny, pila s valchou, střítežské panství včetně lesa a jiné statky. K všeobecnému rozkvětu nepochybně přispěli dva slavní rodáci a mecenáši - Antonín Brus a Martin Medek, kteří v té době postupně zasedli na pražský arcibiskupský stolec.
Během stavovského povstání se biskupská Mohelnice dala na stranu protikatolickou a v následné třicetileté válce byla několikrát bezohledně vypleněna. Válka, požáry a epidemie způsobily obyvatelstvu velké utrpení a značně snížily jeho počet. Poválečné dosídlovaní obyvatelstvem z německy mluvících oblastí mělo za následek posílení německého živlu.
Koncem 17. století byla Mohelnice zasažena neblaze proslulým čarodějnickým procesem šumperského děkana Lautnera, který zde byl inkvizicí za živa upálen. Mistr Hans Zuck zhotovil roku 1698 pro císaře Leopolda II. v Mohelnici obří sud, který byl schopen pojmout 3110 hektolitrů vína. Na počátku 18. století se v Mohelnici začíná úspěšně rozvíjet výroba sukna. Hospodářský rozvoj města však byl přerušen morovou epidemií, která si vyžádala téměř 300 obětí a jako dík za její ukončení byl na náměstí roku 1717 postaven morový sloup.
V průběhu prusko-rakouských a pozdějších napoleonských válek procházeli Mohelnicí vojáci všech armád a jejich pobyt občany města i okolí neúměrně zatěžoval. Poslední katastrofa postihla Mohelnici v roce 1841, kdy bylo požárem zničeno velké množství domů a poškozena věž kostela. Po roce 1828 se situace ve městě zlepšila výstavbou císařské silnice z Olomouce do Prahy a poté, roku 1845, začleněním do železniční sítě Vídeň - Olomouc - Praha.

Staletá závislost Mohelnice na olomouckém arcibiskupství skončila roku 1848 zrušením poddanství a město se záhy stalo sídlem okresního soudu a berního úřadu. V té době vznikla řada průmyslových podniků: škrobárna (1853), barvírna kůží (1871), výroba rosolek a likérů (1875), výroba vaty a přikrývek (1887), sirkárna (1891), zhotovování fotografických desek (1910), výroba sudů (1920) a řada dalších. Nejúspěšnější se stala výroba elektrických zařízení firmy Doczekal (1904), ze které se vyvinul dnešní největší zaměstnavatel Mohelnice a okolí - závod Siemens.
Roku 1938 se Mohelnice i s okolím stává součástí Německé říše. Po skončení 2. světové války bylo zdejší německé obyvatelstvo vysídleno a nahrazeno osadníky z Čech a repatrianty z Volyně.